

Ревенко Олена Вікторівна,

к.е.н., доц.,

*доцент кафедри економіки підприємства та організації бізнесу,
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця,*

м. Харків

ORCID 0000-0003-0110-7291;

Ревенко Тетяна Вікторівна,

к. держ. упр.,

*провідний фахівець відділу з координації наукової роботи та докторантури,
Харківський регіональний інститут державного управління*

Національної академії державного управління при Президентові України,

м. Харків

ORCID 0000-0003-4624-0838

УДК 316.77: 338.242.4

doi: 10.34213/tp.21.02.20

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА ЙОГО РОЛЬ У РЕГУЛЮВАННІ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

Теоретично обґрунтовано місце інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики серед інших видів державної політики. З'ясовано, що воно чинить значний вплив на розвиток бізнес-середовища, а отже, має свою специфіку та науковий інтерес система інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики регулювання бізнесу. На основі аналізу динаміки індикаторів транзитивності України визначено особливості перехідного періоду та доцільні напрями реалізації інформаційної політики щодо європейського вектору розвитку. Запропоновано під час оцінювання системи інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики регулювання бізнесу в стратегічному контексті розглядати такі його рівні розвитку: інституційний, економічно-регуляторний, інформаційно-комунікативний та поведінковий. Визначено основні складники бізнес-середовища, які вкрай важливі під час здійснення аналізу євроінтеграційного процесу в Україні.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, державна євроінтеграційна політика, державне регулювання бізнес-середовища, інтеграційний процес, індикатори транзитивності, європейські цінності.

Постановка проблеми. Проголосивши курс на євроінтеграцію, Україна взяла на себе зобов'язання забезпечити верховенство права, поважати права людини і дотримуватися в країні свободи слова. Нині найголовнішим завданням для України є швидка і практична реалізація проголошених реформ у різних галузях (економічній, соціальній, правовій, фінансовій тощо), доведення їх до логічного завершення, виконання взятих на себе відповідних зобов'язань. Інтеграційні процеси проявляють свої багатоманітність, будучи нерозривно пов'язаними з усіма ключовими сферами, успіх яких буде залежати від їхнього розвитку. Зважаючи на це, стан інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики України доцільно розглядати безпосередньо в тісному зв'язку з інструментами державного регулювання бізнес-середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Державну євроінтеграційну політику як об'єкт дослідження доволі широко висвітлено в роботах українських дослідників, серед яких О. Гончаренко, В. Гурковський, А. Ермолаєв, Д. Карамишев, А. Козьм'яних, А. Костенко, О. Семченко, К. Сіренко, І. Тарнавська та ін. Але більшість із них розглядали це питання суто з теоретичної точки зору, оминаючи практичні аспекти обґрунтованого упровадження ме-

ханізму інформаційного забезпечення. Оскільки перед українськими підприємницькими структурами постає реальна проблема гармонізації основної діяльності підприємства, зважаючи на законодавчі зміни та пріоритети державної політики, певного наукового інтересу набуває розгляд взаємозв'язку євроінтеграційного процесу з інструментарієм державного регулювання бізнес-середовища.

Мета дослідження. Вказані вище проблеми зумовляють мету дослідження, яка полягає в обґрунтуванні напрямів розвитку інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики України з урахуванням його впливу на процес регулювання бізнес-середовища.

Виклад основного матеріалу. Ефективність економіки нерозривно пов'язано зі створенням належних умов, за яких керівники та власники бізнес-структур постійно здійснюють творчий пошук нового, розвивають економічні відносини та запускають механізми життєвого циклу. Рушійні сили цих процесів значною мірою залежать від характеристик бізнес-середовища, яке утворюється та змінюється під впливом не тільки суб'єктів ринку, а й державної політики. Необхідність такого державного втручання в економіку зумовлена вадами ринкового саморегулювання, пошуком ефективніших неринкових варіантів задоволення потреб у суспільних благах, усуненням зовнішніх ефектів та кризових явищ. Якісне бізнес-середовище є передумовою ефективного використання економічного потенціалу бізнесу, підвищення ефективності та стабільності економічної системи, посилення фіскального потенціалу країни та конкурентних позицій країни у глобальному просторі. Усі ці аспекти набувають певної специфіки в умовах євроінтеграції, що є притаманною сучасним умовам.

Євроінтеграція – це, можна сказати, цивілізаційний вибір України. У стратегічному плані для України європейська інтеграція означає становлення на шлях модернізації економіки, перспективу залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, подолання технологічної й технічної відсталості, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного бізнесу, вихід на нові ніші та світові ринки, насамперед на ринок ЄС.

Разом із тим, на думку К. Сіренко, інтеграція України до ЄС має певні політичні переваги, пов'язані зі створенням надійних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки [7, с. 65]. Як правильно зазначає М. Калина, членство в ЄС відкриє шлях до колективних структур спільної безпеки Євросоюзу, забезпечить ефективнішу координацію дій з європейськими державами у сфері контролю над експортом і нерозповсюдження зброї масового знищення, дасть змогу активізувати співробітництво у боротьбі з тероризмом, організованою злочинністю, контрабандою, нелегальною міграцією, наркобізнесом тощо [4].

У сучасних умовах ефективний інтеграційний процес в Україні до світового економічного простору є нагальним завданням розбудови державності й економіки. Подальші євроінтеграційні кроки передбачають серйозні виклики, пов'язані з проведенням радикальних соціально-економічних реформ та глибоких інституційних перетворень в Україні.

Провідну роль у цьому процесі відіграють інформаційні зв'язки та сама інформація, що викликає певну реакцію бізнесу та громадян у вигляді соціальної та економічної поведінки.

Одним із важливих складників державної євроінтеграційної політики України є її інформаційне забезпечення. Згідно із Законом України “Про інформацію”, державна інформаційна політика визначається як комплекс певних дій держави щодо отримання, застосування, розповсюдження та збереження інформації. У цьому контексті першочерговими напрямками цієї політики, що зазначені у ст. 3 Закону, надання доступу та рівних можливостей громадянам до вироблення, збирання, отримання, збереження та розповсюдження інформації; розвиток інформаційного суспільства та забезпечення інформаційної безпеки в країні; гарантування прозорості дій державних установ; сприяння міжнародній співпраці в інформаційній сфері та входженню України до світового інформаційного простору [5].

Однак слід зазначити, що на сьогодні основним документом, який визначає державну політику щодо інформування громадян про євроінтеграцію, є ухвалена Урядом Концепція реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України до 2017 р. (розпорядження Кабінету Міністрів України (КМУ) від 27.03.13), а також План заходів щодо виконання Концепції (розпорядження КМУ від 18.09.13), що її доповнює. Концепцію покликано сприяти розумінню українським населенням євроінтеграційних процесів та забезпеченню постійного високого рівня підтримки громадянами визначеного зовнішньополітичного курсу країни. У результаті реалізації пунктів цієї Концепції Уряд сподівається створити певне інформаційне середовище, популяризувати євроінтеграційну тематику серед населення та підвищити рівень підтримки цього зовнішньополітичного курсу [8, с. 72].

Складність та багатоаспектність інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики можна зрозуміти, розглянувши його у взаємозв'язку з іншими видами державної політики (рис. 1).

Як видно з рис. 1, система інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики регулювання бізнесу утворюється під впливом інструментарію державного регулювання бізнес-середовища та інформаційної політики щодо євроінтеграції. Отже, не тільки економічні та регуляторні механізми здатні змінити траєкторію розвитку бізнесу, а й пропагування певних цінностей.

Слушно зауважити, що хоча бізнес-середовище в Україні в цілому (щодо наявності обов'язкових складників) сформовано, однак воно характеризується, з одного боку, значним проникненням у господарські питання держави та суб'єктів влади, а з іншого – недостатньою зацікавленістю їх в існуванні цивілізованого, ефективного та дієвого середовища господарської діяльності. Часті радикальні зміни “правил гри” – додаткове тому підтвердження. Крім того, позаринкові форми взаємодії держави і бізнесу стали “нормою” в сучасному суспільстві, а їхнє викорінення з суспільної свідомості вбачається тривалим процесом. У зв'язку з цим нагальною необхідністю є розуміння як з боку держави, так і з боку господарських суб'єктів, що прозорий бізнес має величезні переваги та перспективи, його опанування являє собою складний шлях, але містить у собі неоціненний досвід та навички роботи у важких і несприятливих умовах [1]. Саме відповідальність держави за сформоване бізнес-середовище визначає рівень прозорості та дієвості суспільної угоди між нею та бізнесом. Проте недосконалість законодавства, низький рівень моралі, слабка дієвість ринкових і суспільних інститутів не здатні забезпечити підприємцям правильні орієнтири діяльності, а державі – ефективний євроінтеграційний процес.

Рис. 1. Інформаційне забезпечення державної євроінтеграційної політики у зв'язку з іншими видами державної політики

Зважаючи на те, що Україна обрала євроінтеграційний шлях, у сучасних умовах постали нові виклики, зумовлені реалізацією такої концепції сталого розвитку.

Більшість країн майже завершили реформи в цих сферах та досягли оптимальних рівнів участі приватного сектору в економіці. Однак вони продовжували стикатися з проблемами економічного розвитку, оскільки не було побудовано ефективного інституційного середовища для забезпечення належного функціонування ринків (у т. ч. фінансового). Тому з 2017 р. Європейським банком реконструкції та розвитку було фундаментально переглянуте тлумачення перехідного періоду, кінцевою метою якого визначено сталу ринкову економіку, що характеризується такими ключовими якостями (індикаторами): конкурентоспроможність, урегульованість на державному та корпоративному рівні, екологічність, інклюзивність, стійкість, інтегрованість [6, с. 104]. Як видно з таблиці, перехідний період для України ще не завершено, оскільки результативність реформ не досягла рівня розвинених країн за жодним з індикаторів (максимальне значення 10).

Індикатори транзитивності України за 2017–2019 рр. (балів)*

Індикатори	Значення за роками			Зміни
	2017	2018	2019	
Конкурентоспроможність	4,68	4,67	4,77	↓↑
Урегульованість	3,58	4,55	4,78	↑↑
Екологічність	5,54	5,80	5,87	↑↑
Інклюзивність	5,88	6,01	6,21	↑↑
Інтегрованість	5,04	4,92	4,75	↓↓
Стійкість (еластичність)	4,6	5,6	5,67	↑↑

* Складено за [11–13].

Позитивною є висхідна динаміка більшості показників, але їхні темпи ще доволі малі. Тому перед Україною, як і перед більшістю перехідних економік, усе ще стоять завдання розбудови ринкової економіки, тому особливу увагу слід приділити регулюванню, фінансовій стабільності та конкурентоспроможності країн. Загальним показником розвитку і одночасно критерієм дієвості державного регулювання бізнес-середовища має стати ефективність системи інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики регулювання бізнесу.

У перехідній економіці, на думку В. Гейця, відбувається “трансформаційний” процес, тобто переструктурування економіки та створення нових форм розвитку. Цікавими і безсумнівними виглядають такі тези, оскільки в сучасному світі, дійсно, не існує ринкової економіки у чистому вигляді, де держава не відігравала б жодної ролі, навіть інформаційної, у процесі її розвитку.

Подібні процеси останнім часом набувають певних особливостей і водночас схожості, що викликане пандемією коронавірусу і запровадженням відповідних карантинних обмежень. Більшість країн світу вживають невідкладних заходів, спрямованих на захист бізнесу та населення від економічних і соціальних потрясінь. Незважаючи на підвищену увагу до зазначеної проблематики, сьогодні існує невизначеність щодо тривалості та суворості карантинних заходів, що привносить відповідні ризики, часткову непрогнозованість розвитку бізнес-середовища, гостре сприйняття присутності іноземних бізнес-структур як конкурентів на внутрішньому ринку, а також опір змінам щодо векторів розвитку та адаптації законодавства до вимог ЄС.

Заходи, що застосовуються при цьому у світі, переважно мають макро-економічний характер і зосереджені на зусиллях центральних банків щодо підтримки ліквідності фінансової системи. У більшості країн застосовуються фінансові заходи, що охоплюють широкий діапазон фіскальних стимулів (зниження рівнів податкових ставок, відкладення строків нарахування платежів, звільнення від сплати податків, мораторій на податкові перевірки), допомогу з безробіття, відстрочення комунальних і рентних платежів, пільги щодо іпотечних платежів, одноразові виплати домогосподарствам, позики та кредитні гарантії для бізнесу, а також державні інвестиції у проблемні компанії, зокрема стратегічного спрямування.

Отже, державне регулювання, особливо в його частині щодо впливу на бізнес-середовище, має неабиякий науковий на практичний інтерес. Від ефективності його інструментарію залежатиме розвиток бізнесу, його перспективи та економічний потенціал підприємств, а також у цілому імідж

і потенціал держави. Виклики та загрози, спричинені пандемією, вимагають від влади ухвалення швидких і дієвих рішень щодо посилення гнучкості та одночасно ефективності податкової політики, а також реалізації комплексу заходів із пом'якшення негативних соціально-економічних наслідків, насамперед спрямованих на збереження доходів населення та робочих місць. Умови дуже складні. Але мета одна – зберегти бізнес в період пандемії та економічні відносини, пов'язані з ним.

Слід зазначити, що недостатньо опрацьовані механізми та окремі стимули можуть мати тривалі негативні наслідки для національної та регіональної економіки. Заходи, що вживаються в сучасних умовах, не повинні стати причиною нестабільності в майбутньому. Особливо зважаючи на загальні принципи податкового законодавства щодо забезпечення його стабільності, економічності та соціальної справедливості. Тому доцільно акцентувати увагу на більш ефективних інструментах, від яких є користь насамперед малому й середньому бізнесу; на інвестиціях у найбільш важливі сфери національного господарства, зміцненні системи охорони здоров'я та соціального захисту, а також на збалансуванні економіки [9, с. 6].

Оскільки державне регулювання бізнес-середовища є складником усієї системи державного регулювання, йому притаманні певні особливості, що відображаються у специфічному інструментарії. Відчутна різниця між розвиненими країнами полягає насамперед в інтенсивності реалізації перерозподільних функцій держави через її фінанси. Тому при формуванні механізму державного регулювання бізнес-середовища в Україні слід враховувати переваги, недоліки та організаційні умови реалізації моделей, що існують. Воно передбачає свідоме використання системи певного інструментарію, що має свою ефективність, ступінь складності упровадження, витратність, строк застосування, інформаційну чутливість та життєвий цикл. Зокрема, проблеми з упровадженням в Україні інструментів, наприклад, податкової політики, які успішно функціонують у багатьох зарубіжних країнах, свідчать не про неефективність цих інструментів, а про похибки в політиці їхнього застосування. Європейській вектор розвитку накладає певні особливості в цій сфері, зокрема щодо застосування окремих видів податків.

Слід зазначити, що, по суті, державне регулювання економіки – це комплекс заходів держави, спрямованих на скерування поведінки суб'єктів господарювання в напрямі, необхідному для досягнення поставлених цілей державної економічної політики щодо соціально-економічного розвитку країни. Вплив відбувається саме через створене бізнес-середовище, яке складається з системи нормативно-правових, інституціональних та регуляторних умов, за яких працює бізнес. Обрана модель державної економічної політики є похідними від домінантною в цьому суспільстві ідеології державного регулювання економіки.

Реалізацію державної економічної політики пов'язано із застосуванням різних інструментів. Інструментами в сучасних умовах виступають: податки, трансферти, загальна маса грошей і норма резервування тощо, мито, квоти на ввезення та вивезення капіталу, товару, експортно-імпортні тарифи. І всі вони мають неабиякі відмінності порівняно з європейськими країнами. Схематично підпорядкованість системи інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики регулювання бізнесу цілям державної політики показано на рис. 2.

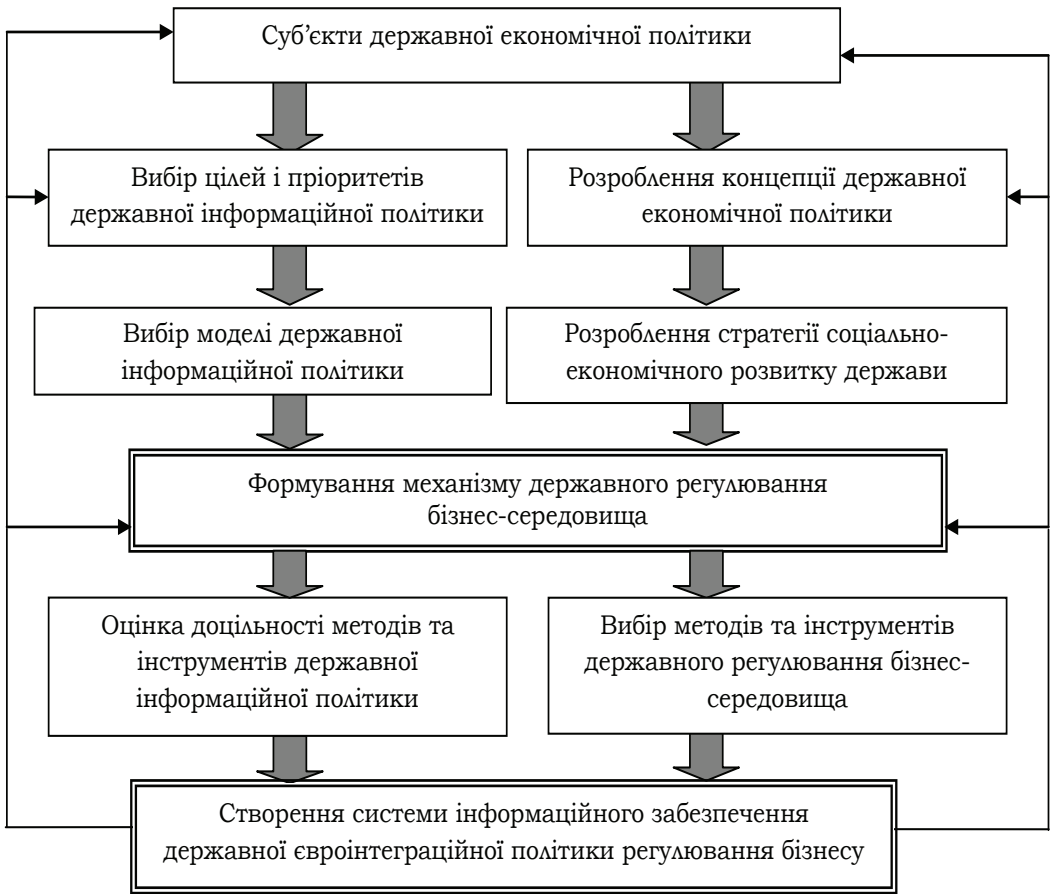

Рис. 2. Загальна послідовність створення системи інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики регулювання бізнесу

Розроблення складників функціональних блоків механізму державного регулювання бізнес-середовища передбачає виявлення їх інституціональної специфіки стосовно тієї мети, для досягнення якої такий блок створюється і має функціонувати. За основу приймаються правові обмежувачі функціонування механізму, тобто сукупність законодавчих актів, які встановлюють правові норми в режимі реального часу, враховуючи наявний потенціал. Це дає можливість говорити про механізм реалізації державної економічної та інформаційної політики на конкретному етапі економічного розвитку.

Усе це слід враховувати при визначенні напрямів та критеріїв ефективності державного регулювання бізнес-середовища в Україні. Оцінюючи систему інформаційного забезпечення державної євроінтеграційної політики регулювання бізнесу в стратегічному контексті, доцільно розглядати кілька рівнів його розвитку:

інституційний (розвиток за рахунок бачення перспектив, розвитку ідей, розроблення й упровадження концепцій, затвердження правових норм, розроблення інституційних обмежень, трансформації) – процес реформування та модернізації державної політики;

економічно-регуляторний (сприяння бізнесу та конкурентоспроможності товарів вітчизняного виробництва, забезпечення економічної безпеки, протидія митним та податковим порушенням, фіскальна функція);

інформаційно-комунікативний (прискорення процедур митного оформлення, вдосконалення податкового та митного адміністрування, технологізація надання адміністративних послуг державних органів, оптимізація внутрішніх та зовнішніх зв'язків щодо взаємодії з громадянами, бізнесом, громадськістю та іншими стейкхолдерами у глобальному просторі);

поведінковий (зміна соціальної та економічної поведінки представників бізнесу, змінення європейських цінностей, зміна стратегічних орієнтирів з урахуванням концепцій соціальної відповідальності та глобалізації, етика міжнародного бізнесу).

Взаємозумовний характер ефективності та розвитку державного регулювання бізнес-середовища з урахуванням специфіки євроінтеграційного процесу відображає стратегічний контекст цього процесу (рис. 3).

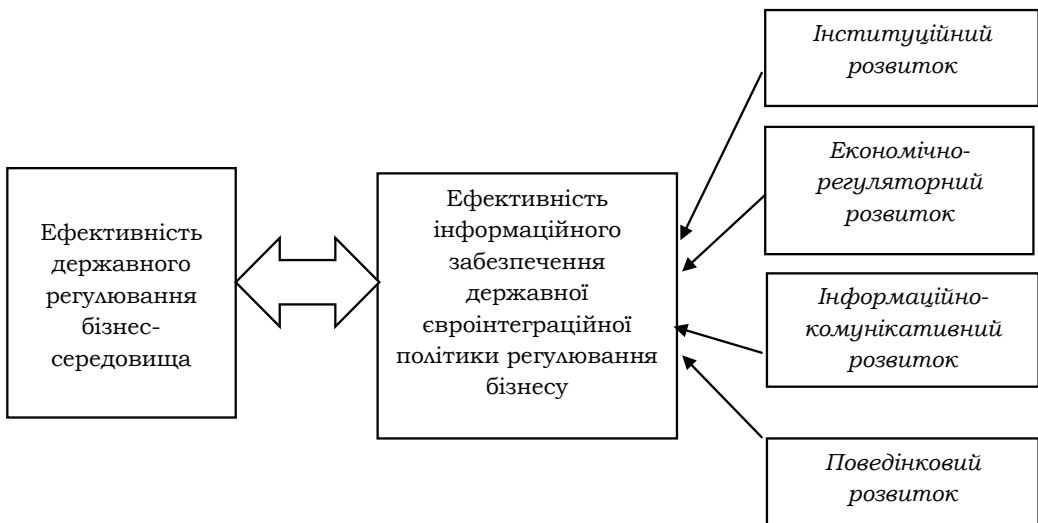

Рис. 3. Ефективність та розвиток державного регулювання бізнес-середовища з урахуванням специфіки євроінтеграційного процесу

Свою чергою, шляхи вдосконалення державного регулювання бізнес-середовища в умовах євроінтеграції мають виходити з сучасних тенденцій його розвитку та інформаційного простору. Однак нинішній рівень висвітлення цих процесів у засобах масової інфорсації на місцях є вкрай незадовільним і зводиться до коротких інформаційних повідомлень про візити іноземних делегацій та відкриття іноземних представництв, консульств, візових центрів [2].

При цьому дослідники досить критично ставляться до можливостей вітчизняної медійної системи. Українські видання не мають інструментів, що дали б їм змогу європеїзувати власну інформаційну політику, досягти реального інформаційного діалогу “Україна – Європа” як основи для розроблення більш відповідного реаліям національного порядку денного щодо європейської інтеграції. До таких інструментів належить перш за все наявність власних кореспондентів у країнах Європи [8, с. 73].

Слід також зауважити, що інформаційному забезпеченню євроінтеграційних процесів сприяють інформаційні центри Європейського Союзу (ЄС), відкриті на майданчиках університетів та бібліотек 21 міста України, що функціонують із метою надання інформації про ЄС, його доктрини, політичні аспекти задля кращого розуміння євроінтеграційних процесів громадянами [10]. Окрім цього, в Україні у 2015 р. було створено Платформу громадянського суспільства “Україна – ЄС”, до складу якої увійшли представники громадських організацій та об’єднань для здійснення контролю з боку громадян за реалізацією Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Таку ініціативу взагалі можна розглядати як достатньо ефективний та прозорий інструмент на шляху контролю суспільством на зовнішньополітичних процесів та впливу на них, та, на жаль, як показала практика, жодні значні проєкти цієї Платформою реалізовані не були.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Отже, характеризуючи основні складники бізнес-середовища, які вкрай важливі при врахуванні аналізу євроінтеграційного процесу в Україні, можна зазначити таке:

1. Нормативно-правові умови функціонування бізнес-середовища характеризуються значною зарегульованістю бізнесу з боку держави. Сучасний бізнес керується у своїй діяльності величезною кількістю законодавчих актів, які постійно, іноді хаотично, змінюються, створюючи певний рівень невизначеності умов господарювання в майбутньому. Орієнтація на підвищення будь-яких ставок обов’язкових платежів та скорочення пільг унаслідок вимог ЄС сприймається болісно та критично.

2. Інституційні умови функціонування бізнес-середовища досить слабо налаштовано на підтримку суб’єктів підприємницької діяльності, зокрема в кризових умовах. Основні проблеми залишаються у сфері врегулювання неплатоспроможності.

3. Регуляторні умови функціонування бізнес-середовища, які пов’язано з процесами ліцензування, реєстрації, сертифікації підприємницької діяльності, постійно вдосконалюються. Позитивними зрушеннями стали: прозорість та послідовність державної регуляторної політики у сфері підприємництва; урегулювання інструментарію впливу на інвесторів із боку органів публічної влади різних рівнів у вигляді вимог щодо реєстрації, ліцензування, сертифікації підприємницької діяльності тощо; зниження рівня бюрократизму та корупції.

4. Ринкові умови ускладнені незавершеністю кризових явищ в окремих галузях періоду 2014–2015 рр., частими змінами курсу державної політики, а також сформованим значним тіньовим сектором економіки. Рівень тіньової економіки почав поступово скорочуватися. Незважаючи на те, що в певних аналітичних документах тіньовий сектор у кризових умовах сприймається

як додаткова “подушка” безпеки, усе ж потрібно тримати руку на пульсі та далі скорочувати його частку.

5. Поступово розвиваються технології соціальної комунікації як на рівні бізнес-середовища, так і на національному рівні, що стає підґрунтям для інформатизації громадян щодо соціальної відповідальності, зовнішніх орієнтирів та залученості бізнесу і влади до програм розвитку, зокрема щодо євроінтеграційного вектору змін.

Основною умовою результативності заходів з удосконалення складників механізму державного регулювання бізнес-середовища має бути тісна координація цих заходів із соціально-економічними перетвореннями в інших сферах, що супроводжуватиметься встановленням певних інформаційних зв'язків. Тільки таке стратегічне бачення комплексу проблем під час вирішення їх може мати позитивні зрушення та бажану тенденцію індикаторів розвитку. Важливими факторами успіху, беззаперечно, стає дотримання принципу послідовності та необтяжливості складників інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів, а також позитивне сприйняття європейських цінностей усередині країни.

Список використаних джерел

1. Головащенко В. П., Сидорова А. В. Сучасне бізнес-середовище України. *Вісник Донецького національного університету ім. В. Стуса*. 2018. Вип. 2. С. 145–148. URL: Downloads/5631-Текст%20статті-11306-1-10-20180611%20(1).pdf. (дата звернення: 08.02.2021).
2. Гоцур О. І. Українське журналістикознавство в контексті євроінтеграційного процесу. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2313> (дата звернення: 08.04.2021).
3. Калина М. С. Євроінтеграційна політика України в контексті розширення Європейського Союзу. *Державне управління: теорія та практика* : зб. наук. пр. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2005. № 2. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej2/txts/pol-prav/05kmsrjs.pdf> (дата звернення: 12.05.2021).
4. Козьмініх А. В. Інформаційні механізми євроінтеграційної політики України. *Актуальні проблеми політики*. 2020. Вип. 65. С. 41–48.
5. Про інформацію : Закон України № 2657-XII (у редакції від 16.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
6. Селютіна А. С. Сучасна концепція транзитивності та фінансові ринки: досвід європейських країн. *Економіка та держава* : наук. фах. вид. / Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості України. 2019. № 9. С. 103–108.
7. Сіренко К. Ю. Євроінтеграційна політика України: позитивні та негативні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 22, ч. 3. С. 65–68.
8. Тарнавська І. Специфіка висвітлення євроінтеграційних процесів в Україні. *Communications and Communicative Technologies*. 2019. № 19. С. 70–75. DOI: 10.15421/291910.
9. Удосконалення податкової системи України в контексті викликів та загроз, спричинених поширенням COVID–19. *Аналітична записка* / за ред. О. Драган, С. Брехова, О. Нагорічної. Ірпінь : НДІ фіскальної політики. 2020. 96 с.
10. Центри європейської інформації в бібліотеках: технологія створення та механізми популяризації інформації про ЄС та євроінтеграцію України : електрон. навч.-метод. посіб. для бібліотекарів / Укр. бібл. асоц. ; уклад. : Башун О. В., Пашкова В. С., Шевченко І. О. Київ : УБА, 2016. 78 с. URL: http://lib.sowa.com.ua/Europe/Posibnyk_EU_Information_2016.pdf (дата звернення: 04.05.2021).
11. Transition Report 2016-17. *EBRD*. 2017. URL: [https://www.ebrd.com/transition\\$report\\$2017\\$18](https://www.ebrd.com/transition$report$2017$18) (дата звернення: 25.03.2021).
12. Transition Report 2017-18 *EBRD*. 2018. URL: <https://2018.tr-ebrd.com/countries/#> (дата звернення: 25.03.2021).
13. Transition Report 2018-19 *EBRD*. 2019. URL: [https://C:/Users/1/Downloads/transition-report-202021-ukraine%20\(1\).pdf](https://C:/Users/1/Downloads/transition-report-202021-ukraine%20(1).pdf) (дата звернення 25.03.2021).

Revenko O. V.,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Business Economics and Business Organization Department, KhNUE, Kharkiv
ORCID 0000-0003-0110-7291;*

Revenko T. V.,

*PhD in Public Administration, Leading Specialist of Research Coordination and Doctoral Studies Department, KRI NAPA, Kharkiv
ORCID 0000-0003-4624-0838*

INFORMATION SUPPORT OF UKRAINIAN STATE EUROPEAN INTEGRATION POLICY AND ITS ROLE IN REGULATING THE BUSINESS ENVIRONMENT

The main task for Ukraine in the European integration process is rapid and practical implementation of the announced reforms in various areas (economic, social, legal, financial etc.), bringing them to a logical conclusion, fulfilling the relevant commitments. Taking this into account, the situation with information support of the state European integration policy of Ukraine should be considered directly in close connection with the instruments of business environment regulation.

In the article as a purpose of research the substantiation of directions development of information maintenance of Ukrainian state European integration policy taking into account its influence on process of business environment regulation is chosen.

The place of information support of state European integration policy among other types of state policies is theoretically substantiated. It has been found to have a significant impact on the business environment development. And, therefore, the system of information support of state European integration policy in the field of business regulation has the specificity and scientific interest. Based on the analysis of the transitivity indicators dynamics of Ukraine, the peculiarities of the transition period and expedient directions of information policy implementation on the European vector of development are determined. The existing mechanism of information support of Ukrainian state European integration policy is investigated.

It is proposed to consider the following levels of business development in the strategic context when assessing the information support system of state European integration policy: institutional, economic-regulatory, information-communicative and behavioral. The main components of the business environment that are extremely important in the analysis of the European integration process in Ukraine are identified.

The main condition for the effectiveness of measures to improve the components of state regulation mechanism of business environment should be close coordination of these measures with socio-economic transformations in other areas, which will be accompanied by the establishment of certain information links. An important factor in success is the adherence to the principle of consistency and ease of information and analytical support components of European integration processes, as well as a positive perception of European values within the country.

Keywords: information support, state European integration policy, state regulation of business environment, integration process, transitivity indicators, European values.

References

1. Holovashchenko, V.P., Sydorova, A.V. (2018). Suchasne biznes-seredovyshe Ukrainy [Modern business environment of Ukraine]. *Visnyk Donetskoho natsionalnoho universytetu im. V. Stusa*, 2, 145–148. URL: 1/Downloads/5631-Текст%20статті-11306-1-10-20180611%20(1).pdf [in Ukrainian].
2. Hotsur, O.I. Ukrainske zhurnalistykoznavstvo v konteksti yevrointehratsiinoho protsesu. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act= article&article=2313> [in Ukrainian].
3. Kalyna, M.S. (2005). Yevrointehratsiina polityka Ukrainy v konteksti rozshyrennia Yevropeiskoho Soiuzu [Ukraine's European integration policy in the context of the enlargement of the European Union]. *Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka*, 2. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej2/txts/pol-prav/05kmsrjs.pdf> [in Ukrainian].
4. Kozminykh, A.V. (2020). Informatsiini mekhanizmy yevrointehratsiinoi polityky Ukrainy [Information mechanisms of Ukraine's European integration policy]. *Aktualni problemy polityky*, 65, 41–48 [in Ukrainian].
5. Pro informatsiiu [About information]: Zakon Ukrainy No. 2657-XII (v redaktsii vid 16.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> [in Ukrainian].

6. Seliutina, A.S. (2019). Suchasna kontseptsiiia tranzytyvnosti ta finansovi rynky: dosvid yevropeiskykh krain [Modern concept of transitivity and financial markets: the experience of European countries]. *Ekonomika ta derzhava*, 9, 103–108 [in Ukrainian].
7. Sirenko, K.Yu. (2018). Yevrointehratsiina polityka Ukrainy: pozytyvni ta nehatyvni aspekty [Ukraine's European integration policy: positive and negative aspects]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 22, is. 3, 65–68 [in Ukrainian].
8. Tarnavska, I. (2019). Spetsyfika vysvitlennia yevrointehratsiinykh protsesiv v Ukraini [Specifics of coverage of European integration processes in Ukraine]. *Communications and Communicative Technologies*, 19, 70–75. DOI: 10.15421/291910 [in Ukrainian].
9. Drahan, O., Brekhova, C., Nahorichnoi, O. (Eds.). (2020). Udoskonalennia podatkovoi systemy Ukrainy v konteksti vyklykiv ta zahroz, sprychynenykh poshyrenniam COVID–19 [in Ukrainian].
10. Bashun, O.V., Pashkova, V.S., Shevchenko, I.O. (2016). Tsentry yevropeiskoi informatsii v bibliotekakh: tekhnolohiia stvorennia ta mekhanizmy populiaryzatsii informatsii pro YeS ta yevrointehratsiiu Ukrainy. Ukr. bibl. asots. URL: http://lib.sowa.com.ua/Europe/Posibnyk_EU_Information_2016.pdf [in Ukrainian].
11. Transition Report 2016-17. *EBRD*. (2017). URL: <https://www.ebrd.com/transition-report-2017-18>.
12. Transition Report 2017-18 *EBRD*. (2018). URL: <https://2018.tr-ebrd.com/countries/#>.
13. Transition Report 2018-19 *EBRD*. 2019. URL: [https://C:/Users/1/Downloads/transition-report-202021-ukraine%20\(1\).pdf](https://C:/Users/1/Downloads/transition-report-202021-ukraine%20(1).pdf).

Надійшла до редакції 05.05.2021 р.